

А. В. Афанасьєва, Т. В. Воронько-Невіднича
Полтавська державна аграрна академія, Полтава

ОСОБЛИВОСТІ КОНКУРЕНТОСПРОМОЖНОСТІ ПІДПРИЄМСТВА АГРОПРОДОВОЛЬЧОЇ СФЕРИ

Загальновідомо, що джерелом та чинником конкурентоспроможності суб'єкта підприємницької діяльності є його конкурентні переваги. Специфіка сільського господарства як виду економічної діяльності, рівень конкуренції на ринку, значна кількість та різноманітність форм господарювання підприємств визначають особливості сутності поняття «конкурентоспроможність», джерел та чинників конкурентних переваг.

Як зазначають дослідники, нині сільськогосподарські підприємства недостатньо уваги приділяють питанням підвищення конкурентоспроможності та не готові до активного ведення конкурентної боротьби незалежно від їх розмірів. Наявність тривалої кризи, сучасні ринкові відносини, а також відсутність державної підтримки сприяли практично повній втраті господарюючими суб'єктами чинників конкурентоспроможності [1, с. 96].

Очевидно, що конкурентні переваги за сучасних умов забезпечують стабільність одержання прибутку, можливість зростання економічних показників, формують бар'єри для входу на ринок для нових конкурентів тощо.

Складність конкретизації поняття виходить із його особливостей, які були виділені в сучасній економічній літературі різними вченими:

- конкурентоспроможність як адаптивність не є іманентною якістю підприємства;
- може виникати і бути оціненою тільки за наявності конкурентів;
- відносно поняття і має різний рівень по відношенню до різних конкурентів;
- залежить від рівня конкурентоспроможності продукції, галузі, країни;

– залежить від рівня конкурентних переваг і шляхів їх здобуття та ін. [3, с. 27–28].

Фахівці пропонують розглядати управління конкурентоспроможністю аграрного підприємства як складний процес побудови внутрішніх і врахування зовнішніх інститутів, спрямований на формування конкурентних переваг у сучасних нестабільних умовах на основі раціонального використання ресурсів, ефективного позиціонування власної продукції, забезпечення фінансової стійкості тощо. Здатність господарюючих суб'єктів вести конкурентне суперництво з іншими виробниками в межах певного ринкового простору визначає основу категорії «конкурентоспроможність». Тому є закономірним, що конкурентний статус виробника впливає на розробку та вибір стратегічних управлінських рішень в галузі формування конкурентних переваг [2, с. 252].

Отже, конкурентоспроможність є багатоаспектною категорією, яка відіграє визначальну роль в управлінні соціально-економічними процесами, тоді як конкурентні переваги є фундаментом для забезпечення конкурентоспроможності підприємства.

Список використаних джерел:

1. Воронько-Невіднича Т.В., Козленя К.О., Баруздин А.А. Особливості конкурентоспроможності малих аграрних підприємств Полтавської області. Інфраструктура ринку. 2018. № 15. С. 96–100. URL : http://marketinfr.od.ua/journals/2018/15_2018_ukr/17.pdf/
2. Воронько-Невіднича Т.В., Лещин Д.І., Василенко М.В. Управління конкурентоспроможністю підприємства в умовах нестабільного ринкового середовища. Глобальні та національні проблеми економіки. 2018. № 15. С. 23– 27. URL : <http://global-national.in.ua/issue-20-2017>.
3. Драган О.І. Управління конкурентоспроможністю підприємств: теоретичні аспекти : монографія. К. : ДАКККиМ, 2006. 160 с.